

Kancelář ministryně obrany

Ministerstvo obrany, Tychonova 1, Praha 6 – Hradčany, PSČ 160 01, datová schránka hjyaavk

Praha 30. prosince 2021
Čj. MO 394709/2021-8694
Sp. zn. SpMO 57601/2021-8694

Mgr. Martin Kulich, advokát
ID DS: q82ajhg

Poskytnutí informací podle § 14 odst. 5 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění zákona č. 61/2006 Sb.

Ministerstvo obrany obdrželo dne 19. prosince 2021 Vaši žádost o poskytnutí informací o postupu v případě zahájení trestního stíhání vojáka z povolání. K Vašemu dotazu sdělujeme.

V úvodu je třeba zdůraznit, že voják z povolání (dále jen „voják“) v průběhu služebního poměru vykonává službu podle § 6 odst. 1 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vojácích z povolání“), podle potřeb České republiky, a to nejen na území České republiky, ale i v zahraničí.

Dále je třeba uvést, že jednou ze základních povinností vojáka je, podle § 48 odst. 1 písm. f) zákona o vojácích z povolání, dodržovat pravidla služební zdvořilosti a chovat se i mimo službu tak, aby neohrozil vážnost a důvěryhodnost ozbrojených sil, dodržovat při výkonu služby právní předpisy, mezinárodní právo válečné a humanitární, mezinárodní smlouvy a rozkazy nadřízených.

U všech vojáků, a to bez rozdílu, zda jsou nominováni k účasti v zahraniční operaci nebo ne, lze v případě zahájení trestního stíhání uplatnit institut dočasného zproštění výkonu služby podle § 9 zákona o vojácích z povolání, pokud jsou pro to splněny stanovené podmínky. Toto ustanovení stanoví, že při důvodném podezření ze závažného porušení služebních povinností nebo ze spáchání trestného činu, ohrožoval-li by další výkon služby vojáka důležitý zájem služby nebo objasňování jeho činu, může být voják dočasně zproštěn výkonu služby ve svém služebním zařazení na dobu nejvýše 3 měsíců. Tuto dobu může ministr obrany výjimečně prodloužit, nejdéle však o 3 měsíce. Je-li proti vojákovi vedeno trestní řízení, lze jej zprostit výkonu služby v jeho služebním zařazení do pravomocného skončení trestního řízení. Pokud dojde k dočasnému zproštění výkonu služby, je příslušný voják určen do dispozice podle § 10 odst. 2 písm. b) zákona o vojácích z povolání.

I bez ohledu na aplikaci výše uvedených ustanovení zákona o vojácích z povolání, v případě zahájení trestního stíhání vojáka, který se připravuje k nasazení do zahraniční operace nebo je v zahraniční operaci již nasazen, postupují dotčené služební orgány tak, aby orgánům činným v trestním řízení poskytl veškerou nezbytnou součinnost a nebylo nijak bráněno v trestním stíhání vojáka. Těmito služebními orgány mohou být jak velitel útvaru, kde je voják služebně zařazen, tak velitel Velitelství pro operace, do jehož podřízenosti se vojáci vždy odvelují bezprostředně před nasazením do zahraniční operace a zůstávají v jeho podřízenosti po celou dobu svého nasazení, a konečně též velitel příslušného úkolového uskupení, který v případě potřeby zajistí provedení individuální repatriace vojáka z místa nasazení.

V případě, že se voják teprve připravuje k vyslání do zahraniční operace, pak v případě zahájení trestního stíhání proti jeho osobě není do této operace vůbec vyslán a zpravidla je nahrazen jiným vojákem.

V případě, že voják již je nasazen v zahraniční operaci, pak může kdykoli dojít k ukončení tohoto jeho nasazení a návratu do ČR, neboli k tzv. individuální repatriaci vojáka, která se realizuje na základě vnitřního předpisu rezortu MO, kterým je Standardní operační postup (SOP) velitele Velitelství pro operace č. 201 z 5. října 2020. Rozhodnutí o individuální repatriaci je zcela v gesci velitele Velitelství pro operace, který v okamžiku, kdy se o zahájení trestního stíhání dozví, prostřednictvím jím pověřených osob kontaktuje příslušný orgán činný v trestním řízení, aby s ním koordinoval další postup. Primárně může zajistit doručení oznámení o zahájení trestního stíhání vojákovi ve smyslu ustanovení § 160 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů, nemá-li voják zřízenou datovou schránku. Dále pak na základě dalších zjištěných informací velitel Velitelství pro operace posoudí nezbytnost a způsob individuální repatriace vojáka s tím, že tato je podle vzdálenosti do místa nasazení vojáka provedena pozemními, ale zpravidla spíše leteckými prostředky ozbrojených sil ČR, v případě letecké přepravy lze případně využít též leteckých prostředků spojeneckých sil nebo komerční let.

V této souvislosti je třeba uvést, že individuální repatriace se podle výše uvedeného SOP neprovádí pouze v případě zahájení trestního stíhání vojáka, ale také například na základě osobních důvodů vojáka, ze služebních důvodů na základě rozhodnutí nadřízených či podle potřeby AČR, z kázeňských důvodů, anebo ze zdravotních důvodů. Repatriace je tak především realizací ustanovení § 6 zákona o vojácích z povolání, tj. potřeb České republiky v nejširším slova smyslu.